

Skuden, som han faae i Vandet. Hvorledes komme nemlig Kapitalisterne til at tjene? Derved, at der er en hel Del Smaaafolk, som ogsaa komme til at tjene, som faae Arbejde og faae vel betalt Arbejde. Nu forekommer det mig, at da denne Sag væsentlig er bleven reist af det Bønsyn, at Arbejderne skulle faae noget mere Fortjeneste paa forskjellige Steder, saa er det ikke værd, især ikke før man har set, om der ligger Noget i, at det, hvorom der her er Tale, er en Produktion og en Industri, der virkelig kan føre til Noget for vort Land, at holde op med Forsøgene eller gjøre det umuligt, at Forsøgene fuldføres, fordi man er bange for, at nogle Kapitalister skulle tjene. Det er det, jeg kalder Misundelshens Princip. Og nu skal jeg sige, at det undrer mig meget, at det synes, at Ministeren er kommen ind paa det samme Princip, idet han sagde, at han kunde undgaa at besvare, hvad jeg havde fremsført, fordi det fra forskjellige Sider var bleven angrebet, og disse forskellige Sider vare det ærede Medlem fra Varde (Kruze) og det ærede Medlem for Sorø Units 3die Valgkreds (Zauber), af hvilke den ene staaar paa samme Standpunkt som Ministeren og den anden paa Misundelshens Standpunkt (Afbrydelse). De Herrer maa undskyldes, det er blot for Kortheds Skyld, at jeg kalder det saaledes, jeg har forklaret, at jeg ikke antager det ærede Medlem for misundelig. Hvad der end skulde komme ud af denne Sag, Et vil jeg henstille, og det er: Skulde vi ikke være i Stand til at faae denne Lov af 3die Mai 1873 hævet? De Mænd her, som ere af den Mening, at der ikke skal være dobbelt Beskatning af Jorden, de Mænd, som ikke ville lægge Hindringer i Veien for Befolkningens frie Virksomhed, men mene, at den kan faae Lov til at dyrke paa sine Marker, hvad den vil, uden at der skulde gives særlig Skat, burde være med til at hæve denne Lov. Om dette nu skulde have til Følge, at der blev indført lidt mindre Sukker, naar vi nu have indført 48 Millioner Pd. Sukker om Aaret — og Produktionen i disse to Fabriker, som der her er Tale om, er en ren Bagatel derimod — saa spørger jeg: Hvitken Jare var der da for Almenvellet i at komme tilbage fra den unaturlige Tilstand med dette Forbud mod at dyrke Sukkerroer, eller i ethvert Tilfælde med Befaling til, at man skulde betale to Gange af sin Jord? Var det ikke naturligt, at komme tilbage dertil? Det glæder mig, at en Mand, der har havt større Indsigt i den Slags Sager end enten jeg eller det ærede Medlem fra Varde (Kruze), nemlig Tscherning, har udtalt sig imod den omtalte Lov som en af de største Krænkelser af de Principer, der ere fulgte, ligesaa vi fik den frie Forsætning. Den nævnte Mand har meget omstændlig offentlig udtalt sig mod hele dette Bønsyn. Det var efter min Mening det Naturlige, om vi kom til at affkaffe dette. Er det ikke

urigtigt, at man, fordi man dyrker en vis Slags Rodfrugt, absolut skal betale en dobbelt Skat, hvorimod man har Lov til at dyrke alt Andet, naar det blot ikke kommer i Konflikt med den kjære Told, det Dyrbare for dem, der have Lyst til at presse Penge ud af dem, som Intet have. Men vedkjender Eder overalt dette, I, som holde paa denne Lov af 1873, at I ville have Tolden bevaret i hele dens Omfang, saa ville I maaske ikke saa ofte komme ind i denne Sal, som I ellers gjøre. De, der her følge den ærede Minister, hjælpe Kapitalisterne til at blive fri for at beskattes efter, hvad der var det Næstferdige, men dette skulle de tage sig i Agt for. Det ærede Medlem for Varde holdt, som sagt, et meget vidtløftigt Foredrag, hvori der var Meget indvævet om mig, og hvad jeg havde sagt, men det staaar mig i Diebliffet ikke klart, og jeg kunde desuden neppe høre det Altkammen, saa at jeg ikke videre skal indlade mig derpaa. Jeg har egentlig kun villet tage Ordet for at vise, at jeg er i den bedste Overensstemmelse med mig selv fra 1873, naar jeg her er optraadt paa den Maade, som sket er. — Hvad angaar selve Loven, saaledes som den foreligger, da har den jo i det andet Thing været Gjenstand for Behandling i et Udvalg, hvor Anskuelserne stode skarpt mod hinanden, men hvor de forskellige Repræsentanter stode nærvæd hinanden, idet Flertallet kun dannedes ved een Stemme, og jeg antager derfor, at det maaske kunde være naturligt, at dette Thing, hvor der er dobbelt saa mange Sagkyndige som i det andet Thing, ogsaa kunde komme til at prøve denne Sag; men da jeg ikke hører til de Sagkyndige, skal jeg ikke udtale mig det Mindste om, hvorledes man skulde indrette denne Lov. Jeg vil blot afvente, hvad der senere maatte fremkomme, og skal kun sige, at denne Sag er reist under et Strig om, at nu maatte dette Forsøg gøres, thi det var rigtigt for vort Land, det var patriotisk at gaa ind derpaa. Men lad det saa ikke falde paa Halveien, thi ellers gjøre de, der have vedtaget Loven, sig skyldige i en sæl Inkonsekvens, naar de først paa Grund af saa store Ophævelser gaa ind paa Forsøget og derpaa efter kort Tids Forløb, inden man er naaet Halveien af Forsøget, gaa fra det igjen. I Dvrigt skal jeg overlade dem Heren for haade det One og det Andet, hvorledes det end gaar. Et æret Medlem (Zauber) kaldte mig Hovedtaleren, men jeg veed ikke, hvad han egentlig forstod dermed. Jeg vilde blot ønske, at Loven skulde begraves, jeg bryder mig ikke om den, jeg vilde helst ønske, at den ikke kom ud, men derimod at den unaturlige Lov, vi have, kunde blive hævet. Maaske er det, fordi jeg staaar som en bestemt Modstander af det ærede Medlem, at han kaldte mig Hovedtaleren; skulde det derimod være en Ironi, saa skal jeg dertil sige, at jeg godt kan forstaa, at han ikke gjerne gider høre dem, der have en anden Mening end ham selv.